**ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA**
**RĒZEKNES TIESU NAMS**

Lietas Nr.A420176815
Lietas arhīva Nr.A42-01768-15/44

**SPRIEDUMS**
**Latvijas tautas vārdā**

Rēzeknē 2015.gada 30.oktobrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Solvita Pujāte,

piedaloties pieteicējas politiskās partijas /Nosaukums A/ pārstāvim /pers. A/, atbildētājas – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Korupcijas apkarošanas un novēršanas biroja pārstāvei /pers. B/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta sakarā ar politiskās partijas /Nosaukums A/ pieteikumu par Korupcijas apkarošanas un novēršanas biroja 2015.gada 26.janvāra lēmuma Nr.1/574 atcelšanu.

**Aprakstošā daļa**

[1] Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāks – Birojs), pamatojoties uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 9.panta 1.punktu un Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma (turpmāk – Finansēšanas likums) 13.pantu, veica politiskās partijas /Nosaukums A/ (turpmāk – Partija vai pieteicēja) 2013.gadā saņemto dāvinājumu (ziedojumu) likumības un patiesuma pārbaudi.

[2] Ar Biroja priekšnieka 2015.gada 26.janvāra lēmuma Nr.1/574 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) pieteicējai uzdots 30 dienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas pārskaitīt valsts budžetā no /pers. C/ pretlikumīgi iegūtos finanšu līdzekļus 3144,10 *euro* apmērā. Lēmumā norādīts šāds pamatojums.

[2.1] 2013.gada 8.maijā un 2013.gada 20.maijā Birojā iesniegti Partijas ziņojumi par saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem), no kuriem izriet, ka 2013.gada 3.maijā un 2013.gada 17.maijā Partija ir saņēmusi dāvinājumu (ziedojumu) no /pers. C/ attiecīgi 3500 latu (4980,05 *euro*) un 5110 latu (7270,87 *euro*) apmērā.

[2.2] Veicot Finansēšanas likuma izpildes kontroli, Birojs konstatēja, ka /pers. C/ Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk - VID) datu bāzē „VID datu noliktava" reģistrētie ienākumi neatbilst viņa veiktā dāvinājuma (ziedojuma) apmēram. Līdz ar to, pamatojoties uz Finansēšanas likuma 2.panta ceturto daļu, Birojs vairākas reizes mēģināja sazināties ar /pers. C/, sūtot vēstules (2013.gada 13.septembra vēstule Nr.1/6617, uz kuru /pers. C/ nav atsaucies; 2013.gada 18.decembra vēstule Nr.1/9048, kas atsūtīta atpakaļ ar pasta atzīmi „Nav mājās. Aicinājums ielikts pastkastītē. Beidzies glabāšanas laiks"; 2014.gada 30.oktobra vēstule Nr.1/7322, uz kuru /pers. C/ nav atsaucies) uz viņa deklarēto dzīvesvietu (/adrese/) ar lūgumu ierasties Birojā paskaidrojuma sniegšanai.

[2.3] VID 2013.gada 24.marta vēstulē Nr.8.43.1/17651 informēja Biroju, ka saskaņā ar VID rīcībā esošo informāciju /pers. C/ laika periodā no 2011.gada janvāra līdz 2013.gada 31.maijam guva ienākumus pēc nodokļu nomaksas 9106,82 *euro* apmērā.

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk – VSAA) 2014.gada 11.marta izziņā Nr.14/645536 apliecināja, ka /pers. C/ nav VSAA uzskaitē kā pakalpojumu saņēmējs.

Partijas valdes priekšsēdētāja /pers. D/ un valdes locekle /pers. E/ 2014.gada 24.februāra vēstulē Nr.03/2014-v apliecināja, ka Partija ir saņēmusi divus ziedojumus no /pers. C/, kopā 8610 latu (12 250,92 *euro*) apmērā.

[2.4] Izvērtējot VID, VSAA un Partijas sniegto informāciju, kā arī Finansēšanas likuma 2.panta trešās daļas nosacījumus, secinu, ka minētajā gadījumā, lemjot par fiziskās personas ienākumu gūšanas pierādījumiem, priekšroka dodama kompetento iestāžu - VID un VSAA sniegtajai informācijai, kurā norādīti /pers. C/ ienākumi.

Ievērojot lietā esošos materiālus, konstatēju, ka laika periodā no 2011.gada janvāra līdz 2013.gada 31.janvārim /pers. C/ ir guvis ienākumus 6400,31 latu (9106,82 *euro*) apmērā, no kuriem varēja veikt dāvinājumus (ziedojumus) politiskajām organizācijām (partijām), līdz ar to secinu, ka /pers. C/ dāvinājumu (ziedojuma) daļa 2209,69 latu (3144,10 *euro*) apmērā ir veikta no ienākumiem, kuri neatbilst Finansēšanas likuma 2.panta trešās daļas prasībām.

[2.5] Partija, pieņemot no /pers. C/ ziedojumus 8610 latu (12 250,92 *euro*) apmērā, ir pieņēmusi līdzekļus, kas neatbilst Finansēšanas likuma 2.panta trešās daļas prasībām, 2209,69 latu (3144,10 *euro*) apmērā.

[2.6] Atbilstoši Finansēšanas likuma 10.panta otrās daļas prasībām Biroja priekšniekam ir pienākums izdod administratīvo aktu, lai aizsargātu demokrātiskas valsts iekārtu, kā arī nodrošina Finansēšanas likuma mērķi, proti, politisko organizāciju (partiju) finansiālās darbības atklātumu, likumību un atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai.

[3] Pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, lūdzot atcelt pārsūdzēto lēmumu. Pieteikumā norādīja šādus argumentus.

[3.1] Pieteicēja nav vainojama tajā, ka /pers. C/ nav saņēmis Biroja sūtītās vēstules, un Birojam, pieņemot pieteicējai nelabvēlīgu lēmumu, pirms šīs lēmuma pieņemšanas vajadzēja informēt pieteicēju, jo pieteicējas rīcībā ir /pers. C/ telefona numurs un pieteicēja būtiski nākošajā dienā pēc pārsūdzētā lēmuma saņemšanas sazinājās ar /pers. C/ un lūdza sniegt skaidrojumu par radušos situāciju.

Birojs rīkojās formāli. Ja /pers. C/ nesaņem Biroja uzaicinājumus ierasties sniegt paskaidrojumu, tad vienkāršāk ir sodīt pieteicēju, lai gan informējot pieteicēju par izveidojušos situāciju, Birojs būtu ieguvis /pers. C/ telefona numuru un nevajadzētu iesaistīt tiesu instances, lai noskaidrotu vai /pers. C/ veiktais dāvinājums (ziedojums) pieteicējai ir veikts, ievērojot Finansēšanas likuma prasības, vai nē.

[3.2] Birojs, pieņemot pārsūdzēto lēmumu un atsaucoties uz VID datu bāzēs sniegto informāciju, nav ņēmis vērā, ka pieteicējai nav pieejamas VID datu bāzes, lai varētu pārliecināties par jebkuras personas, kura veic ziedojumus, ziedojumu atbilstību ienākumiem un līdz ar to nav iespējamas

pārliecināties, vai ziedojums ir/nav veikts ievērojot Finansēšanas likuma prasības.

Pieteicējai ir jāpaļaujas uz ziedojumu veicēja godaprātu.

[4] Tiesai iesniegtajā paskaidrojumā Birojs neatzina pieteikumu, balstoties uz pārsūdzētā lēmuma argumentāciju.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis uzturēja pieteikumu uz tajā norādīto motīvu pamata. Papildus paskaidroja, ka Partija nevar tieši ietekmēt tos cilvēkus, kas tai ziedo naudas līdzekļus, tā lielā mērā paļaujas uz šo cilvēku godaprātu un to, ja cilvēks saka, ka no saviem ienākumiem var ziedot noteiktu summu, tad šo ziedojumu pieņem. Šajā gadījumā /pers. C/ bija apliecinājis, ka var ziedot tādu naudas summu. Ir saņemta no VID informācija, ka /pers. C/ deklarācija nav pieņemta, jo nokavēts termiņš. Tajā pašā laikā tas nebūt nenozīmē, ka šādi darījumi no /pers. C/ puses nav tikuši veikti un viņš nav guvis šādus ienākumus. Piekrīt, ka VID nav ziņots savlaicīgi, bet ir tiesā iesniegti pierādījumi, kas apliecina šāda darījuma esamību, tie ir līgumi, kas tiesai ir jāvērtē. Ja VID nav vērtējis, tas nepadara par neesošu šo darījumu un neesošu faktu, ka personai, kura ir ziedojusi partijai naudu, attiecīgajā periodā šādi ienākumi ir bijuši.

Biroja pārstāve tiesas sēdē neatzina pieteikumu, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumā norādītajiem argumentiem.

**Motīvu daļa**

[6] Izvērtējot lietas dalībnieku argumentus un lietas materiālus, tiesa secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[7] Finansēšanas likuma 2.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka politiskās organizācijas (partijas) var finansēt no fizisko personu dāvinājumiem (ziedojumiem). Savukārt atbilstoši ar Finansēšanas likuma 2.panta trešās daļas nosacījumiem fiziskas personas drīkst veikt dāvinājumus (ziedojumus), iemaksāt biedru naudas un iestāšanās naudas no saviem ienākumiem, kuri gūti tajā paša kalendārajā gadā vai iepriekšējos divos kalendārajos gados un kuru veidi noteikti likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. un 9.pantā.

No minētajām tiesību normām secināms, ka fiziskas personas drīkst veikt dāvinājumus (ziedojumus) no saviem ienākumiem, kas gūti tajā pašā kalendārajā gadā vai iepriekšējos divos kalendārajos gados un kuru veidi noteikti likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. un 9.pantā.

Saskaņā ar Finansēšanas likuma 10.panta otro daļu, ja Birojs konstatē šā likuma 2.panta pirmās daļas noteikumu pārkāpumu, Biroja priekšniekam ir pienākums uzdot attiecīgajai politiskajai organizācijai (partijai) pretlikumīgi iegūtos finanšu līdzekļus 30 dienu laikā ieskaitīt valsts budžetā.

Tātad, konstatējot, ka Partija ir saņēmusi no fiziskas personas dāvinājumu (ziedojumu), kura apmērs ir lielāks par šīs personas gūtajiem ienākumiem tajā pašā kalendārajā gadā vai iepriekšējos divos kalendārajos gados, Biroja priekšniekam ir jāizdod obligāts administratīvais akts par šo pretlikumīgi iegūto finanšu līdzekļu ieskaitīšanu valsts budžetā.

[8] Lietā nav strīda par to, ka Partija 2013.gada 3.maijā un 17.maijā no /pers. C/ saņēma dāvinājumus (ziedojumus) attiecīgi 3500 latu (4980,05 *euro*) un 5110 latu (7270,87 *euro)* apmērā. Partija par dāvinājumu (ziedojumu) saņemšanu 2013.gada 8.maijā un 20.maijā iesniedza ziņojumu Birojā. Tāpat lietā nav strīda par to, ka /pers. C/ ziedojumi Partijai kopā 12 250,92 *euro* apmērā nepārsniedz Finansēšanas likuma 4.panta otrajā daļā atļauto 50 minimālo mēnešalgu apmēru (14 228,5 *euro*).

Lietā ir strīds par to, vai /pers. C/ ziedojumi Partijai veikti, ievērojot Finansēšanas likuma 2.panta trešās daļas nosacījumus, proti, vai ziedojumi veikti no /pers. C/ ienākumiem, kuri gūti tajā pašā kalendārajā gadā vai iepriekšējos divos kalendārajos gados un tie atbilst likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. un 9.pantā minētajiem.

[9] Kā konstatējams no lietas materiāliem, atbilstoši VID sniegtajai informācijai /pers. C/ laika posmā no 2011. līdz 2013.gadam guvis ienākumus 9106,82 *euro* apmērā pēc nodokļu nomaksas, līdz ar to tie neatbilst veiktā dāvinājuma (ziedojuma) apmēram.

Lietā ir iesniegts /pers. C/ 2015.gada 19.februāra paskaidrojums, atbilstoši kuram /pers. C/ iepriekš minētajā laika posmā ir bijuši papildus ienākumi no īpašumā esošās kustamās mantas atsavināšanas 15 661,98 *euro* apmērā. Kā apliecinājums tam lietā tiesas sēdē tika iesniegti 2011.gada 18.jūlija pirkuma līgums Nr.1 un 2011.gada 1.augusta pirkuma līgums Nr.2 (*lietas 82., 83.lapa*).

Atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 19.panta otrās un piektās daļas nosacījumiem (*redakcijā, kas spēkā līdz 2011.gada 31.decembrim*) deklarācijā ir jāuzrāda maksātāja taksācijas periodā (kalendārajā gadā) gūtie ienākumi, kā arī ar nodokli neapliekamie ienākumi, ja to kopējā summa pārsniedz četrkāršotu gada neapliekamā minimuma apmēru. Deklarācija VID jāiesniedz līdz taksācijas periodam sekojošā gada 1.aprīlim.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumiem Nr.1097 „Noteikumi par mēneša neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai" gada neapliekamais minimums 2011.gadā ir 540 (45 x 12) latu. Gada neapliekamā minimuma četrkāršots apmērs ir 2160 latu.

Kā konstatējams no iesniegtajiem līgumiem, /pers. C/ 2011.gadā guvis ar nodokli neapliekamus ienākumus 11 007,30 latu apmērā, kas pārsniedz gada neapliekamā minimuma četrkāršotu apmēru, līdz ar to minētie ienākumi līdz nākošā gada, t.i. līdz 2012.gada 1.aprīlim bija jādeklarē. Kas netika izdarīts.

Saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 30.panta sesto daļu gada ienākumu deklarāciju par 2011.gadu varēja iesniegt līdz 2015.gada 16.jūnijam.

Kā konstatējams no lietā esošās informācijas, minētos ienākumus /pers. C/ vēlējies deklarēt tikai 2015.gada 14.jūlijā, kad jau bija beidzies gada ienākumu deklarāciju par 2011.gadu iesniegšanas termiņš. Par radušos situāciju /pers. C/ kļuva zināms vēlākais 2015.gada 19.februārī, t.i., kad vēl nebija beidzies deklarācijas par 2011.gadu iesniegšanas termiņš. Līdz ar to pastāvēja iespēja minētos ienākumus deklarēt, kas netika izdarīts. Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesai nav iespējams pārliecināties par iesniegtajos līgumos norādītās informācijas patiesumu. Līdz ar to iesniegtos līgumus tiesa vērtē kritiski.

Tiesa ņem vērā arī apstākli, ka Birojs saskaņā ar Finansēšanas likuma 2.panta ceturto daļu, vairākkārt nosūtot vēstules uz ziedotāja deklarēto adresi, lūdzis /pers. C/ ierasties Birojā paskaidrojumu sniegšanai. Taču Biroja vēstules adresātu nav sasniegušas.

Paziņošanas likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka fiziskajai personai dokumentu paziņo uz deklarētās dzīvesvietas adresi vai deklarācijā norādīto papildu adresi. Dokumentu var paziņot uz citu adresi gadījumā, ja adresāts norādījis uz objektīviem apstākļiem, kādēļ tas nepieciešams. Adresātam ir pienākums būt sasniedzamam norādītajā adresē.

[10] Ievērojot, ka laika periodā no 2011.gada janvāra līdz 2013.gada 31.janvārim /pers. C/ ir guvis ienākumus 9106,82 *euro* apmērā, no kuriem varēja veikt dāvinājumus (ziedojumus) Partijai, ka lietā nav gūts apstiprinājums, ka /pers. C/ 2011.gadā ir bijuši papildus ienākumi, tiesa secina, ka dāvinājumu (ziedojumu) daļa 3144,10 *euro* apmērā ir veikta no ienākumiem, kas neatbilst Finansēšanas likuma 2.panta trešās daļas prasībām.

[11] Kā konstatējams no lietas materiāliem, Birojs 2014.gada 12.februāra vēstulē ir lūdzis pieteicējas pārstāvi ierasties Birojā un sniegt informāciju par 2013.gada saņemtajiem ziedojumiem no /pers. C/. Pieteicēja vēstulē Nr.03/2014-v apliecināja ziedojumu saņemšanu no /pers. C/ un norādīja, ka, saņemot ziedojumu, pārliecinājās, ka /pers. C/ ir Latvijas Republikas pilsonis, savukārt /pers. C/ apliecināja, ka var ziedot Partijai, ka papildus informācijas paskaidrojumu sniegšanai pieteicējai nav. Līdz ar to nav pamatots pieteicējas iebildums, ka pārsūdzētais lēmums pieņemts formāli, neprasot pieteicējai ziņas par /pers. C/.

[12] Apkopojot spriedumā norādīto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteikums par tā atcelšanu kā nepamatots ir noraidāms.

**Rezolutīvā daļa**

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 246.-251., 289.pantu, 290.panta pirmo daļu, 291.panta pirmo daļu tiesa

**nosprieda:**

**noraidīt** politiskās partijas /Nosaukums A/ pieteikumu par Korupcijas apkarošanas un novēršanas biroja 2015.gada 26.janvāra lēmuma Nr.1/574 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnese Solvita Pujāte